

PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTI ÖZETİ

Toplantı Tarihi: 4 Ağustos 2011

Küresel Gelişmeler

1. Para Politikası Kurulu (Kurul), toplantıda son dönem gelişmelerini değerlendirerek 21 Temmuz 2011 tarihli toplantıda ele alınan ve Enflasyon Raporunda özet olarak yer alan risk senaryolarını gözden geçirmiştir.
2. Kurul üyeleri, bazı Avrupa ülkelerindeki kamu borcu sorununa ve küresel büyümeye ilişkin endişelerin giderek derinleştiğini ve Temmuz 2011 Kurul toplantısında dikkat çekilen risklerin belirginleştiğini tespit etmiştir. Özellikle, Euro bölgesi çevre ülkelerinde süregelen kamu borcu sorunlarının bazı merkez ülkelere de yansımaları ve bunun sonucu olarak İspanya ve İtalya gibi ülkelerin kamu borçlanma maliyetlerinin yakın tarihin en yüksek düzeylerine erişmesi küresel ekonomiye dair belirsizlikleri hızlı bir şekilde artırmıştır. Bunun yanı sıra, yakın dönemde küresel iktisadi faaliyete ilişkin verilerin giderek kötüleşmesi ve beklentilerin belirgin olarak altında kalması da risk iştahındaki bozulmayı hızlandırmıştır.
3. Bu doğrultuda Kurul, Merkez Bankasının, küresel ekonomiye dair süregelen sorunların yurt içi piyasalar üzerinde oluşturabileceği olumsuz etkileri sınırlamak amacıyla hazırlamakta olduğu kapsamlı tedbir paketini uygulamaya koymasının yerinde olacağına karar vermiştir. Para politikası kararlarının iktisadi faaliyet üzerindeki etkilerinin belli bir dönem sonra gecikmeli olarak ortaya çıkacağını hatırlatan Kurul üyeleri, kararın zamanlamasının önemli olduğuna vurgu yapmıştır.

Piyasalara Yönelik Önlemler

4. Risk iştahının daha da bozulması halinde dengeleyici likidite tedbirlerinin etkili bir şekilde devreye sokulabilmesini teminen, Türk lirası ve döviz piyasalarına yönelik bazı düzenlemeler yapılmıştır:
 - o Piyasaya sağlanan Türk lirası likiditenin hızla artırılması ihtiyacının ortaya çıkması halinde kısa vadeli faizlerde oluşabilecek aşağı yönlü oynaklığı azaltmak amacıyla, gecelik borçlanma faizi 350 baz puan yükseltilerek faiz koridoru daraltılmıştır.

- Türk lirası piyasalarındaki likidite yönetiminin etkinliğini artırmak ve Merkez Bankasınca sağlanan likiditenin sistem içinde daha dengeli dağılmasına katkıda bulunmak amacıyla teknik bir düzenleme yapılması uygun görülmüştür. Bu doğrultuda, haftalık repo ihalelerine katılan her bir kuruluşun verebileceği toplam teklif tutarının, ilan edilen ihale tutarının en fazla yüzde 20'si ile sınırlandırılmasının uygun olacağı konusunda görüş birliğine varılmıştır.
 - Repo faiz oranlarındaki dalgalanmaların azaltılmasına katkıda bulunmak amacıyla zorunlu karşılıkların tesis koşullarında bir değişikliğe gidilmesi kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda, zorunlu karşılığa tabi olacak repo yükümlülüklerin, 14 günde bir Cuma günleri yerine iki yükümlülük dönemi arasındaki tüm günlerin ortalaması alınmak suretiyle hesaplanması uygun görülmüştür.
5. Ayrıca Kurul, dış piyasalardaki gelişmelerin yakından izlenmesi ve gerek duyulması halinde uygun görülecek araç ve yöntemlerle piyasaya döviz likiditesi sağlanması konusunda mutabık kalmıştır. Bu doğrultuda;
- 5 Ağustos 2011 tarihinden itibaren gerek görüldüğü günlerde döviz satım ihaleleri yoluyla piyasaya döviz likiditesi sağlanması uygun görülmüştür.
 - Aynı strateji çerçevesinde, gerekli görüldüğü takdirde yabancı para yükümlülükleri üzerinden alınan zorunlu karşılık oranlarının azaltılması uygun bulunmuştur.
 - Bankaların kendilerine tanınan borçlanma limitleri çerçevesinde Merkez Bankası, Döviz ve Efektif Piyasaları Döviz Depo Piyasasından alabilecekleri bir haftalık döviz depolarında halen ABD doları için yüzde 5,5, euro için yüzde 6,5 düzeyinde bulunan faiz oranlarında ölçülü bir indirimle gidilebileceği konusunda mutabık kalmıştır.
6. Bütün bu önlemlerin amacı, küresel ekonomiden kaynaklanabilecek olası bir finansal çalkantı durumunda piyasaya ihtiyacı olan likiditenin zamanında, kontrollü ve etkili bir şekilde sağlanabilmesi için gerekli altyapıyı hazırlamaktır.

Makroekonomik Görünüm ve Politika Faizi

7. Bir önceki Kurul toplantısında, mevcut durumun bir risk senaryosu olarak enflasyon ve cari açık üzerindeki etkilerinin detaylı bir şekilde ele alındığı ve planlanan politika tedbirleri ile hem fiyat istikrarına hem finansal istikrara yönelik risklerin en aza indirileceği konusunda mutabık kalındığı hatırlatılmıştır.

8. Kurul, alınan tedbirler sonucunda hem kredilerin hem de iç talebin büyüme hızlarında amaçlanan düzeyde bir yavaşlama olduğunu ifade etmiştir. Bu çerçevede, cari dengenin aylık bazda istikrarlı bir iyileşme eğilimine girmesi beklenmektedir.
9. Son günlerde gerek küresel iktisadi faaliyete dair açıklanan verilerin giderek zayıflayan bir görünüme işaret etmesi gerekse Avrupa'da kamu borcunun sürdürülebilirliğine ilişkin kaygıların hızla artması, küresel ekonomide yeni bir yavaşlama riskini artırmıştır.
10. Kurul üyeleri, önümüzdeki dönemde özellikle İtalya ve İspanya gibi ana ticaret ortaklarımızın büyüme görünümündeki bozulmanın dış talebi olumsuz etkileyebileceğini, iç talepte ise artan küresel belirsizlik nedeniyle yavaşlamanın devam edebileceğini düşünmektedir. Dolayısıyla, önümüzdeki dönemde iktisadi faaliyetin hızında bir süredir gözlenen yavaşlamanın devam edeceği tahmin edilmektedir.
11. Bu değerlendirmeler doğrultusunda Kurul, Enflasyon Raporunda yer alan küresel ekonomiye dair aşağı yönlü risk senaryosunun gerçekleşme olasılığının arttığını belirtmiş, bu nedenle politika faizinde bir miktar indirim yapılması ve bankacılık sistemimize gereken likidite desteğinin sağlanması gerektiği konusunda mutabık kalmıştır.
12. Kurul, alınan bu önlemlerle ekonomimiz üzerindeki aşağı yönlü risklerin önemli ölçüde dengelenmiş olduğunu, bununla birlikte küresel ekonominin içinde bulunduğu şartlar dikkate alındığında her türlü gelişmenin yakından izlenmesinin ve gerekli politika tepkilerinin gecikmeksizin verilmesinin önemli olduğunu vurgulamıştır.